

Namų darbai 10/17/2026

Lt. Kalba: 'Mes-Ketvirtokai' pratybų sąsiuvinis (2 dalis): psl. 18

psl. 19 (1 užduotis)

Tėvynės Pažinimas (I dalis) : skaitom ir atsakom klausimus psl. 52-54.

Skaitymas: perskaitykite ištraukas a, b, c prisegtuose lapuose ir atlikti užduotį: nupiešti peizažus.

aktuali (arba ne)

erbu sekmadienis)

lašelis jūroj, bet
ulkelį ir suside-
lą skaldo...

pasauly ne tam,
s reikšmės... Ne.
gerovė arba nu-
aip, nuo manęs...

am, kad žmonija
el... Tam esu pa-
si žmonijai visa,

anausko) ar gro-
Tousend) ištrau-
ašą tomis, kurios
iams:

davo) dienoraš-
us:

Dienoraštis – tam tikroje knygoje ar sąsiuvinyje rašomi dienos rei-
kalų ar įspūdžių užrašai, pvz.: *kelionės, treniruočių dienoraštis; mokinio
dienoraštis; rašytojo dienoraštis*.

Grožinėje literatūroje *dienoraštis* dažnai vartojamas kaip pasakoji-
mo forma.

4) Raiškiai perskaitykite ištraukas (a, b, c).

4.1. Palyginkite ištraukų turinį:

• Pamėginkite nupiešti šiuos peizažus. Kuria ištrauką sunkiau
ilustruoti? Kodėl?

4.2. Aptarkite ištraukų kalbą:

- išrašykite žodžius, frazes, kurios apibūdina gamtos vaizdą;
- kurią ištrauką lengviau aptarti? Kodėl?

4.3. Nusakykite pasakotojo poziciją:

- išrašykite žodžius, kurie leistų suprasti pasakotojo „buvimą“ (arba
ne) tekste (pvz.: *aš...; man...; mane...; ...*);
- nusakykite pasakotojo poziciją (**objektyvi** – bešališka, be išanks-
tinio nusistatymo; **subjektyvi** – asmeniškai, vienašališkai, būdin-
ga tik tam asmeniui, kurio vardu pasakojama);
- kuri pozicija priimtinausia dienoraštyje? Atsakymą motyvuokite.

A)

Pilku rūku apsiaustas šiandien visas pasaulis, ir ma-
ne visą apsiautė rudens nuotaika. Klevų alėja nutiesta
mirusių lapų auksiniu kilimu, o ant jo šen ir ten rau-
donuoja purpuriniai taškai, lyg kraujo lašai, išvarvėję iš
suzėjusių širdies.

Ilgesys skverbiasi į visus sielos užkampius. Ilgu viso ko:
saulėtų vasaros dienų, jau nuskendusio amžinybėje, ir tų
mirusių lapų, ir nužydėjusių gėlių, ir debesėlių, nuplauku-
sių į nežinomą tolį, ir išlėkusių į dausas paukščių...

Šatrijos Ragana

apsiausti – apdengti,
apsupti kuo

dausos – oras, padan-
gė; šiltieji kraštai

B)

Rudeniop. Saulelė kas rytą vėliau tesikelia, kas vakarą anksčiau gulasi. O die-
novidžiu tankiai rūkas užstoja už šviesos, tarytum pavydėdamas saulės spindulių,
žemei neleisdama nė pasišildyti. Taip pat debesys, gainiojami vėjo iš vieno pakraščio
dangaus, kyla, užia, lekia lydami viduriu dangaus ir vėl nukrinta kitame pakrašty.

spyktelti — švystelėti

šniokšti — čia užti

Vienas ką tik nušniokštė, rodos, ir vėjas nusiginė. Nespėjo saulelė spyktelti, ir vėl vėjas beatgenęs tuo pačiu keliu kitą. Tas vėl šniokšdamas taip pat pylė savo lietų. Kiekvienas nuo savęs drėkino ir drėkino iškaitusių per vasarą žemelę. Dabar jau storai ji purvuota ir nebegraži.

Žemaitė

skliautas — dangaus
pusrutulis

stunkterėti — suduoti

volas — prk. didelė
banga, vilnisšvėsterėti — švystelėti,
blykstelėtibe paliovos — nenu-
stojant

C Kažin kur toli toli lyg kas dideliu akmeniu į dangaus skliautą stunkterėjo. Sudundėjo vieną kartą, ir daugiau nieko. Neilgai trukus pasikartojo ir, lyg įtūžusi, kietai nuriudėjo per visą dangų. Net žemė sudrebėjo išsigandusi. Visais laukais šiurpas perėjo, ir vėjelis krūmuose nubudo, ištisą dieną ramiai išsnaudęs. Ėmė sukinėtis, dūkti. Tai žemai karklus prie pat vandens palenkia, tai per patį vandenį piktomis vilnelėmis perbėga. Visur krutina tik, varo. Baisu ir jam. Pakėlęs galvą matau — pusę dangaus apglėbęs juodas juodutėlis debesis stovi. Ir vis rūsčiau rangosi, volais velias, vis aukščiau ritas. Viską graso sunaikinsiąs ir savimi užversiąs. Nieko nė truputėlio nepagailėsiąs. Ir vėl stunkterėjo. Ir piktai, ir galingai. Staiga žaibu švėsterėjo vienon kiton pusėn. Mėlyna ugnimi akimirksniui visas debesis užsidegė. Tik papylė lietus vienu matu. Tarytum debesis pratrūko, tarytum dabar visą žemę nuskindins, užplauks. Tik pilka, tamsu pasidarė. Nieko, ničnieko nematyti. Kad pliaukšterėjo staiga, net ausyse suskambėjo. Nušvietė iš vieno aplinkui. Ir ėmė dabar griauti, trinksėti ir toliau, ir arčiau be jokios paliovos. Lyg būtų su didžiausiu priešu į mūšį susikibę ir paleidę visas patrankas. Užia tik, pleška, net kratosi viskas. Ir lyg tai būtų kalnų pajėgos susitikusios, tarytum kalnai kitas ant kito griuvo.

Gražu! Tikras mūšis!

Pagal Igną Šeinių

5. Šį darbą atkrite kaip įprastą. Nepamirškite.

1. Prisiminkite, dykite jos požesate skaite, r

Pavyzdys

Novėlė — tai epinis

Sąrašas: nedaug prastai nebūna pasakot daug įvykių; netikėta atlinijos; ilgi gamtos apraš

Pasitikrinkite,

Pasitikrinkite, ar teisingai atlikote užduotį (atsakymai p. 186).